

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva :
 Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
 Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó :
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
 Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
 Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
 Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Az új hadügyminiszter.

Debrecen, szept. 22.

A hadsereg rendelei közlönye közölte a hírt, hogy a király Schönaich báró közös hadügyminiszteri állásától felmentette s utódjává Auffenberg Móric lovag szerajevói hadtestparancsnokot nevezte ki. Ezzel a kinevezéssel egy egész rendszer zárult le. A megértésre való törekvés, a békés együttműködés rendszere, amely Schönaich hadügyminisztersége előtt mindig hiányzott a közös hadügyminisztériumból, alatta pedig a legmagasabb helyről kezdve a legalsóbb illetékes fórumig mindenki ellene küzdött. Ebben a nagy küzdelemben elesett a volt hadügyminiszter s az előjelek után ítélve, vele együtt rendszere is megdőlt.

Tagadhatatlan, hogy Schönaich elejtése és Auffenberg kinevezése nagyfontosságú esemény a politikában. Mert Schönaich és Auffenberg a tűz és a víz, az északi és a déli sark. E képzelhető tehát, hogy Auffenberg lovagnak a közös hadügyminisztériumba való ünnepélyes bevonulása a Schönaich által megteremtett rendszernek pompás gyásznapéje. A triumfálók serege Schönaich holttestén hatolt a közös hadügyminisztériumba.

Róma díszes palotáit, a tündöklő fórumokat, melyeket ezer év kifinomodott művészete alkotott pompássá, egy pillanat alatt rombadöntötték a kegyetlen barbárok; a megértés politikáját, melyet Schönaich gondos kezekkel ápolt, a békés együttműködést, melynek egész befolyását szentelte, egy perc alatt elsöpörte az a vihar, amely Auffenberggel együtt vonul be a közös hadügyminisztérium palotájába. És Schönaich csak alkotásainak disztelen romjai felett sirdogálhat, mint egy modern utikai Cato.

Schönaich bukása a burg és a Belvedere között folyó hosszas küzdelemnek az eredménye. A régi, megállapodott, többé-kevésbé jónak bizonyult szellemmel sikra szált a Belvedereből jövő erőszakos, akaratos felleg s e két szellem ütközői porrázúzták Schönaich minden alkotását. Auffenberg kinevezése a trónörökös befolyásának, a trónörökös akaratának diadalát jelenti, a megváltozott viszonyok kezdetét, de nem a modern haladás, nem az ujkor fejlődés kezdetét, hanem a Krieghammerék, a Pettreichek korának összevarázsolását. Vagy legalább is azt a szándékot, hogy a magyarellenes kor ismét visszaállítsák.

Az új hadügyminiszter még ki sem volt nevezve, még mindig jöhettek volna eshető-

ségek, amelyek Auffenberg lovagot könynyedén elűzték volna ettől a díszes hivataltól, Schönaich utóda azonban máris jónak látta, hogy nyilatkozzék elődje javaslatáról. Nyilatkozott. Kijelentette, hogy az az erőföllet, amelyet a véderőbe most belevisznek, még mindig nem elég arra, hogy a hadsereg teljes virágzásra jusson.

Hadügyminiszter ur, ha szabad már önt így neveznem! Mit jelentsen ez?! Ön tán nincs megelégedve azokkal a száz, meg százmilliókkal, amelyeket a nemzet vállaira akarnak rakni? Ön nem tartja elégnek azt, hogy az osztrák hadsereg fejlesztésére adjuk utolsó garasunkat? Hadügyminiszter ur, ha már szabad önt így neveznem, nekünk nem kell iskolára, nálunk negyvenhét százalék az analfabéta, mert nincs iskolánk. Vannak faluk, ahol egy iskolaszobába száz gyermek van összezsúfolva és a másik száz iskolakerülő, mert egy tanító nem tudja őket megtanítani a tudás legelemibb szabályaira.

Hadügyminiszter ur, a mi országunkból milliók vándorolnak ki, mert nincs munka, nincs kereset. Nincs megélhetés. A nyomor egyre nő. Már veszedelmessé válik. A nép türelmetlen, mert nincs betevő falatja. Jön a tél, s vete a nyomor réme! És ön azt mondja, hogy az erőföllet még mindig nem elég? És ön még mindig kevésnek tartja a száz meg száz milliókat?

Ezer meg ezer dijak száraz kenyéren nyomorog, sok ezer apró tisztviselő egyik napról a másikra az emberek könyörületességéből tengődik, a vasutak ázsiai állapotban vannak, szerteszéjjel anarchia uralkodik, mert drága a megélhetés, mert egyre nehezebbé válik a család fentartása. Sinylődnek százazrek, nyomorognak milliók, s hadügyminiszter ur, — önnek még mindig kevés az áldozat, amit a hadsereg oltárára rakunk?

Ön azt mondja, hogy a hadsereg nem élhet meg úgy, ha a nagy, a gazdag, a befolyásos Magyarország nem járul teljes mértékben hozzá a haderő kifejlesztéséhez. De mikor a gazdag Magyarország nyomorog s befolyása csak addig terjed, hogy szállíthatja az emberanyagot és a milliókat, akkor miért kívánnak tőle újabb áldozatokat. Vagy ha kívánnak, mit adnak cserébe az újabb vér és pénzáldozatokért. Mit adnak érte, mert hazugság az, hogy mi magunknak adjuk, amit önök tőlünk kérnek. Mi semmit sem adhatunk magunknak, nekünk semmi sem kerül a magunk felsegítésére, mert mindent elvisznek önök az osztrák császár osztrák hadseregének.

A hadügyminiszter-válságot ezért nem nézhejük az objektív szemléző higgadságával. A játék a mi bőrünkre megy s Auffenberg hadügyminisztersége azt jelenti, hogy még nagyobb darabot kívánnak a bőrünkől. Mi nem sokat törődünk azzal, hogy az új hadügyminiszter szimpátiával viseljük-e Magyarország iránt vagy sem. A szimpátiáját, mint bármely idegenét köszönjük, de az antipátiája nem ijeszt meg bennünket. De ez ellen meghatározottabban tiltakozunk, hogy az új hadügyminiszter még hivatalbalépése előtt a nemzet újabb megterheletéséről beszéljen.

Ha Schönaich bárót ezért kellett megbuktatni, akkor hamarosan követheti őt Auffenberg lovag is.

Folynak a szavazások.

A képviselőház ülése.

Rendületlenül folynak tovább a névszerinti szavazások. Az ellenzék gyilkolja velük a kormányt és pártját s már kétségtelen, hogy meg is lesz a gyilkos küzdelemnek a várt eredménye. Berzeviczy, Albert elnök negyed 11 óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mul éült jegyzőkönyvét. Elnök bemutatja Várady Zsigmond és társai beadványát a kismarjai Bocskay-szobor leplezésén való részvétel tárgyában és indítványozza, hogy a Ház az ünnepélyen küldöttséggel képviseltesse magát. (Helyeslés.) Bemutat három kérvényt a katonai javaslatok ellen. (Éljenezés.) Javasolja hogy a kérvények tetesse nek le a Ház asztalára.

Eitner Zsigmond ellenindítványokat tesz, a melyekre névszerinti szavazást és annak holnapra halasztását kérték.

Elnök bemutat még egy kérvényt a véderő-reformnak a napirendről való levétele tárgyában. (Éljenezés.)

Eitner Zsigmond erre vonatkozólag is megteszi ellenindítványát.

Elnök jelenti, hogy e kérdésben névszerinti szavazást kértek, ezt tehát elrendeli.

Szünet után megtörténik a szavazás, amely után a napirendre tűzött szavazásokra kerül a sor.

Gondolkodás nélkül . . .

«Gondolkodás nélkül kell a katonai javaslatokat megszavazni» — mondotta gróf Tisza István a véderővita kezdetén.

Eddig úgy tudtuk, hogy csak a katonaságnál megy erényszamba a gondolkodás hiánya. de most meglepetéssel látjuk, hogy ezt a nagy erényt a munkapárti politikusok meggrigyelték a katonáktól. Igaz, mi úgy tudjuk, hogy a po-

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási ferrása a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás!

Kérem a cégre ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

Csipkeáruház

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz.

Kizárólag alkalmi vételek.

litikusnak épp a gondolkodás a fő és egyedül az a hivatása és azt hittük, hogy a képviselőnek kötelessége az, hogy okos és termékeny gondolatokkal szolgálja hazája javát. Ezek után azonban szívesen megállapítjuk, hogy a munkapárti képviselőknél vétek a gondolkodás és erény a szellemi sötétség. Örömmel vesszük, hogy ezt éppben a vezér állapította meg. A munkapárt ezt a nagy erényt éppen egy olyan javaslatnál a karja gyakorolni, amelyet Bécsben dolgoztak ki számunkra, amely abból a forrásból származik, amely 89-ben az akkori véderőjavaslatlalt a nemzetet az ujoncmegajánlási jogától az ischli klauzula idején pedig a gazdasági önállóság lehetőségétől akarta mindörökre megfosztani.

A nemzet szerencsésére azonban az ellenzéki politikusok szeretnek és tudnak gondolkodni és bizony nagyon de nagyon alaposan gondolkozva tanulmányozták át a véderőjavaslatokat sorról-sorra és például Bakonyi Samu, az ellenzék kiváló katonai szakértője, aki Tiszával ellentétben szeret és tud is gondolkodni, igen cifra dolgokat sütött ki a javaslatról. Egyebet ne említsünk, mint például az altiszti kérdést.

A javaslatok szerint a legénység két, az altisztek azonban három évet szolgálnának. Már maga ez mutatja, hogy a két éves szolgálati idő csak humbug, mert az altisztekre nem terjed ki, az altisztek pedig a legénységnek majd egyharmadát fogják kitenni, mert a két éves szolgálati idő esetén sokkal több altiszt szükséges, hogy a kiképzés intenzívebb legyen. Ez pedig katonai szempontból is — erősebb kifejezést ne használjunk — típusa a gondolkodás vagy talán egyéb hiányának, mert így a legénységnek ügyesebb, értelmesebb részének gondja lesz majd arra, hogy az ő jó tulajdonságaikra a tisztek valahogy rá ne jöjjenek és elismerésül két év helyett három évre benn ne tartsák.

Most azonban történt valami a nagy politikában, ami erősen rácafol Tiszára. Új hadügyminiszter jön. Nagyon beavatott forrásból az a hír szivárgott ki, hogy az új hadügyminiszter nem teszi magáévá a katonai javaslatokat, mert azok katonai szempontból is rosszak és azok újabb átdolgozása szükséges.

Ime! Tisza hajlandó lett volna a javaslatokat gondolkodás nélkül megszavazni és a kato-

ság vonja vissza a javaslatokat, mert azok ellen katonai szempontokból merültek fel aggályok.

A bizantizmusnak igazán tökéletesebb példáját nem nyújtja semmi, mint az a kép, mikor Tiszának ezen inkább szégyelni való kijelentésére a munkapárt örült tapsba tört ki annak idején.

Aki eddig — jóhiszemű lévén — talán kételkedett abban, hogy a munkapárt egyedül hivatását Bécs parancsainak végrehajtásában látja, az ebből a kijelentésből megértheti. Maga Bécs még kételkedik azon, hogy jó lesz-e az, amit követel, Budapestben talán át sem olvasták még a javaslatokat, de már a többség kiadta a jelszót: «Gondolkodás nélkül szavazni.»

Ilyen többségre a nemzetnek szüksége nincs. Ilyen, — a politikai moráltól, az önértékes felelősségviseletől távol álló párt minden erkölcs alapot nélkülöz arra, hogy jó horderejű javaslatokban döntsön. Ennek a pártnak csak egy hivatása van: gondolkodás nélkül eltűnni a nemzeti küzdelem színteréről.

A temesvári rablógyilkos.

Beszélgetés Balázs anyjával.

Balázs Istvánnak, a temesvári rablógyilkosnak ügyében a vizsgálat még nem fejeződött be s az ügy iratai még mindig Fehér Antal központi vizsgálóbírónál fekszenek, aki a vizsgálatot a legnagyobb eréllyel vezeti. A vizsgálóbíró a napokban Balázst szembesítette a szegedi zálogosokkal, akiknek Balázs a szemükbe mondta, hogy náluk sohasem járt. Balázs különben is taktikát változtatott, illetve csak visszatért a már a vizsgálat elején alkalmazott módszeréhez, a folytonos tagadáshoz. Mert Balázs István már nem az a konok, hallgató, magába zárkózott ember, aki eddig volt. El-

lenkezőleg! Balázs most sokat, igen sokat beszél és folytonosan ártatlanságát hangoztatja.

A vizsgálóbíró tegnapelőtt Balázsnak Kishegyesen lakó menyasszonyát hallgatta ki, ma délelőtt pedig Balázs István édesanyja, özvegy Balázs Anna és sógora, Felber Lajos, aki eleinte szintén bünrészességgel gyanúsított, jelentek meg a vizsgálóbíró előtt. Felber Lajos arra vonatkozólag hallgattatott ki, mint lehetséges az, hogy nem tudott a Balázs István tulajdonában levő ékszerekről és miért nem jelentette fel a rendőrségnek azt, hogy Balázs a gyilkosság elkövetése után lakásán átöltözködött és véres ruháit otthagya. Felber a vizsgálóbírónak újból csak azt vallotta, hogy ezekről a dolgokról mit sem tudott.

Balázs anyját a vizsgálóbíró Balázs István korábbi életmódjára vonatkozólag kérdezte ki. Egy újságírónak a vizsgálóbírónál történt kihallgatás után alkalma volt özvegy Balázsnal beszélgetni. Ötvennyolc éves, őszhajú, alacsony asszony. Az arcán sok ránc és a szeme mélyen bent a csontos, sovány homlokán. Amikor fiára terelte a szót, zokogni kezdett.

— Nem hiszem — mondotta — hogy a fiam ilyet csinált volna. Nem ártott az a légynek sem. Ha csirkét vágtam, kifutott a konyhából, csakhogy ne lássa. Jó fiu volt, sohasem verekedett és én velem is nagyon jól bánt mindig. Nem hiszek a bűnösségében.

— Látta-e már azóta, hogy elfogták?

— Dehogyan kérem. Nem tudok elmenni hozzá. Rossz volna az nekem is, neki is. Mindjárt végem volna.

Itt közbeszólt Felber:

— Az a táská, az csinálta az egészet. Fel kellett volna jelenteni, hogy találta és akkor nem lett volna semmi baj.

— De a Pista menyasszonyának is lehetett volna nyí esze, hogy szól — mondotta Balázsné — hiszen fel kellett, hogy tűnjön neki.

A felügyelő-bizottságban.

Irta: CSEHOV.

Hirtelenül letartóztatták Petrovicsot, a városi bank igazgatóját, a főkönyvelőt és a főpénztárosát. — nagymérvű családok, mérleg és könyvhamisítások stb. miatti.

Máskor Danilis Iván, a városi bank felügyelő-bizottságának tagja, két üzletbarátta! ült együtt a törzsasztalnál.

— A spórsa elől nem menekülhet senki — mondta. — Ma jókedvűen fogyasztjuk a kaviárunkat és holnap ki tudja, hogy mi történhetik. P. o. az a Petrovics. De ez kell a szélhámosoknak. Aki csal, bűnhődjek érte.

— Csak vigyázz, Iván, nehogy te is bajba kerülj általuk. — Mondotta Gedanoff.

— Én?

— Persze. Petrovics csalt. De hát hol volt a felügyelő-bizottság? Hiszen ti aláírtátok az aktákat.

— Persze, hogy aláírtuk — mosolygott Danilis. — Természetesen aláírtam. Az üzletembe hozták az iratokat. De hát mit értek én azokhoz? En még a halálos ítéletemet is aláírtam volna. Nincsen időm az átolvasásukra, szemüveg nélkül meg egyáltalán nem látok.

Amikor éjjel után hazakerült Danilis észrevette, hogy az ajtót nyitó szakácsné nagyon sápadt és annyira remeg, hogy még szólni sem tud. A felesége lebontott hajjal ült a diványon, egész testében remegett és magánkívüli állapotban látszott lenni. Mellette szintén szörny üszpadtan és izgatottan áll a gimnazista fia és egy pohár vizet tart kezében.

— Mi történt? — kérdezte Danilis.

— Ép most volt itt a vizsgálóbíró és a rendőrség és átkutatott mindenent — felelte a fia.

Danilis körülnézett. A szekrényeken, asztalokon és a többi butorokon meglátszott a házkutatás nyoma.

Andrejev egy percig mozdulatlanul állt, mint a villám sújtott. Gondolatban átkutatatta a multat: de nem talált benne olyan bűnt, amely a bíróság figyelmét magára vonhatta volna.

— Hiszen ez badarság — mondotta azután. — Panaszt emelek holnap, tudom Istenem, hogy többé nem merészkednek ide.

Máskor reggel szokása szerint elment az üzletébe. A vevői mezteltek neki, hogy az elmúlt éjjel az ügyész letartóztatta a titkár és a második könyvelőt. Ez nem nyugtalanította Danilist. Meg volt róla győződve, hogy őt megrágalmazták.

Tíz órákor a bíróságra ment, a titkár elé, aki az egyetlen művelt férfi volt ott a hivatalban.

— Mondja csak, Stefanovics, miféle divat az? — kérdezte — Petrovics lopott, mi közöm hozzá? Éjjel házkutatás volt nálam! Elment az emberek esze? Miért kizárnak engem?

— Mert az ember ne legyen marha. Ha az ember alá ír valamit, nézze meg előbb jól. — Ha ezer évig nézem a jelentéseket, akkor sem értem őket. Könyvelő vagyok én, — vagy pénztáros? Nekem elhozták a papirokat és én aláírtam.

— Maga különben is erősen gyanús. Maga minden biztosíték nélkül huszezer rubelt vett ki a bankból.

— Hát aztán? Talán csak magam vagyok adósa a banknak? Az egész város adósa! Fizetem a kamatokat és lefizetem az egész tartozást is. Talán magam vettem ki az egész pénzt? Petrovics dugta oda nekem. Vedd, — mondta — csak vedd! Ha nem teszed, ezzel azt bizonyítod, hogy nem bízol meg bennünk. Vedd től és építs az atyád részére egy malomot. — Ekkor elfogadtam.

A titkár csóválta a fejét.

— Így csak gyerekek és barnok érvelődnek. Maga nem hiába nyugtalanodik. Abíró-

ságtó nem menekülhet, de bizonyára szabadon bocsátják.

A titkár nyugodt, biztos hangja megnyugtatta Danilist. Az üzletébe visszamenve újra összetalálkozott ösmerősökkel, együtt ivott velük, kaviárt evett és mulatozott.

Ugyanaznap estéjén még egy csapást mért rá a sors. A törvényhatóság rendkívüli ülésében a szavazó-bizottságból kizárták a bank valamennyi alkalmazottját, köztük Danilist is, — mert fegyelmi vizsgálat volt ellenük folyamatban.

Néhány nappal később idézést kapott a vizsgálóbírótól. Látható feldühödésben, erősen kipirult arccal került vissza a bíróságról.

— Mellemnek szegzik a szuronyt. Folyton azt kérdik:

— Miért írta alá?

— Hát aztán? Csak nem tettem rossz hisztemben? Az üzletembe hozták és én aláírtam. Irományokat nem is tudok reudesen elolvasni.

Néhány nappal ezután eljött a végrehajtó, lepecsételte az üzletet, és fölírta a butorokat. Minthogy ármánykodást látott ebben, Danilis és egyáltalán nem érezte magát bűnösnek, minden hatósághoz fordult.

Órákig várakozott az előszobában és hosszú panaszokat és petíciókat fogalmazott meg.

Amikor nőtt a szükség, elhatározta, hogy kimegy az atyja malmára és lisztüzleteket fog csinálni. Nem engedték azonban, hogy elhagyja a várost. Erre a családja elutazott az atyjához és ő magára maradt.

A napok múltak. Család nélkül, munka és pénz nélkül, az eddig tekintélyes Danilis a rokonok üzleteibe ment el, megreggelizett és elfogadta a panaszait. Hogy eltöltse az időt, reggelenként és este eljárt a templomba. A szentképekre meredt és folyton az előzményekre gondolt.

Végre hosszú idő után, elkövetkezett a

hogy Pista annyi ékszer nem szerezhette.

Az öregasszony is elhallgatott. Csukló sírás fogta el és egész lteste elkezdett reszketni. Felber karonfogta és levezette a lépcsőn. A rablógyilkosság tárgyalása minden valószínűség szerint október második felében fog a temesvári királyi törvényszék esküdtbirósága előtt lefolyni.

Emlékezetes, hogy a törvényszéki orvos a boncolás alkalmával Lövinger hulláján lőtt sebeket is állapított meg, a gyilkosság színhelyén tartott vizsgálat alkalmával pedig a hatósági közegeknek sem golyót, sem töltényhüvelyt találni nem sikerült. Miután pedig Balázs István a szállodában a gyilkosság után átöltözködött s az ominózus hegedűtokot is itt dobta egy félreeső helyre, Fehér Antal központi vizsgálóbíró megbizta Danzinger gypmestert, hogy embe-reivel kerestessen a Magyar Király-szálló félreeső helyén egy kés után. A hullán szurt sebeket is konstatáltak, már pedig Baláznál tartóztatása alkalmával kést nem találtak. Danzinger emberei találtak is egy kicsi fekete élesre fent kést, amelyről majd a vizsgálat fogja megállapítani, hogy vajjon Balázs tulajdonát képezte-e a kés vagy sem?

A pupos parasztnábob szerelmi drámája

Agyonlőtte menyasszonyát.

Rémes szenzáció tartja izgalomban Kávásdnak, a Tulka mellett fekvő apró községnek román lakosságát. Pántye Lőrincz, a falu legmódosabb gazdája agyonlőtte fiatal menyasszonyát, Koszta Virágot, azután pedig magával végzett. A férfi meghalt, a leány még éleiben van, de aligha éri meg a reggelt. Az esetről a következőket jelenti tudósítónk:

Pántye már nem volt fiatalember, most má-

terminus. A tárgyalás tíz napig tartott. A tárgyalások alatt nyugodtan és méltóságteljesen ült boldogtalan társai között Danilis, mint ahogyan egy gátlatlanul szenvedőhöz illik. Boszankodott, hogy oly soká tartóztatják, hogy a védő nem érte meg helyesen és amint ő hitte, nem azt beszélte, ami szükséges, és a bírák nem úgy ítéltek, ahogyan kellene, — hogy ítélkezzenek. Nem törődtek Danilissal, három napban egyer intéztek kérdést hozzá, és amikor Andrejev ráfelelt, a hallgatók körében általános kacagás hallatszott. Ha elkezdett beszélni a balsorsáról, a veszteségeiről és arról, hogy bepereli a bíróságot, a védője a vállait vonogatta, a közönség nevetett és az elnök arra figyelmeztette, hogy ez nem tartozik ide.

Abban a rémes órákban, amikor az esküdtek tárgyaltak egymással, Danilis dühösen ült a vendéglőben és nem is gondolt a bírákra.

Nem értette, hogy miért tárgyalnak oly soká. hiszen minden oly egyszerű, és könnyen érthető, nem is értette, mit akarnak tőle. Amikor később az elnök felolvasta az ítéletet, Danilis eszméletlenül bukott le. Hirtelenül kivont kardokkal zsandárok vették körül. Magához térítették Danilist és a börtönbe vitték. Danilis értelmetlen maradt mindezzel szemben is. Ugy gondolta, hogy még nincsen vége a pörnek és hogy a «valódi» ítéletet még nem mondták ki. A börtönben napról-napra várta a végleges ítéletet.

Csak amikor fél év múlva eljött hozzá látogatába a felesége, és a fia és ő a kisirt szemü, szegényesen öltözött öreg nőben, alig ismert rá a valaha oly szép feleségére és a mikor a fiát gimnáziumára helyett egy kis kopott kabátban látta, csak akkor értette meg végre, hogy a sors ellene döntött és hogy semmiféle ítélet sem hozza vissza neki a múltat....

sodizben nősült. Menyasszonya, ki fiatal szép leány volt, alig 18 éves. A vőlegény dúsgazdag. 150 hold pompás földje van a kövesdi határban. Volt azonban hibája a nagy vagyonhoz. a hátán éktelen nagy pup terpeszkedett és alig volt magasabb egy tizenkét éves gyereknél. A szép leány vonakodott a frigyától, de az anya mindent elkövetett, hogy a gazdag vőt megfogja. Mindent megpróbált, hogy leányát hajlandóbbá tegye Pántye iránt, még javasasszonyhozi s fordult. Bájitalt adott a leánynak, amitől az három hétig ágyban fekvő beteg lett, Pántyét azonban sehogysem akarta szeretni, sőt az esküvőről sem akart hallani.

A pupos, gögös embert nagyon elkészerítette a szegény napszámos lány vonakodása és rémes tervet forralva állított be tegnap hozzájuk. A jó anya szokás szerint magukra hagyta őket. Pántye nem sokat teketóriázott, azt kérdezte a leánnytól:

— Leszel a feleségem?

— A magam szántából sohasem leszek. De ha hozzád kényszerítenek is, tudd meg, soha sem leszek a tied.

— Nem? — kérdezte elkészeredetten.

— Nem! — felelt a leány.

Ebben a pillanatban a pupos előrántotta és elsütötte revolverét. A leány tarkón találva összerogyott. Ekkor berohant az anya és a drágájó vő az ő szemeláttára homlokának irányította a forgópisztolyt, megrántotta a ravaszt. A következő másodpercben már halott volt. A kilences golyó teljesen szétzúzta agyvelejét. A leányt még az előjáróság kihallgatta, de azután elvesztette eszméletét. Az orvos nem bizik felgyógyulásában. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

Szélhámosok áldozata.

Léprecsalt gazda.

Nem egyszer adtunk már hírt arról, hogy minden vásárkor Debreczenbe jönnek olyan szélhámosok, akik az ugynevezett tárcadobással csalják lépre a tapasztalatlan embereket.

A szélhámosok e fajtájának estit áldozatul tegnap egy Biró Lajos nevű martinkai ember, akitől ismeretlen csalók nagyobb összeget harcsoltak el.

Az eset úgy történt, hogy Biró a debreczeni vásárra hozta el egyetlen tehenét. Ott kínálta a jószágot, végre akadt vevő egy lengyel zsidó külsejű emberben, aki megállapodott Biróval, hogy a tehenet 200 koronáért megveszi. A vevő úgy mondta, hogy a pénzért menjenek el a lakására, mert magánál nem tart ilyen összegeket, hanem az anyja kifizeti a vételért. Biró ráállott a vásárra s a szélhámossal elindult a baromvásártérrel. Jártak össze-vissza, keresztül-kasul a vásáron és a kertségeken. Az újföldön egyszerre két ismeretlen ember bukkant fel akik szaladtak s eljuttak egy pénztárcát.

— Kérem elvesztette a bugyellárisát — mondta a becsületes Biró Lajos, azonban a futó emberek nem álltak meg.

— Sohse bántsa, felelte erre a vevő, aki azt a tanácsot adta Birónak, hogy tegye el a tárcát, hiszen ritkán történik meg, hogy valaki pénzt talál.

Ezután tovább mentek. Mikor a Péterfiak temetőhöz értek, Biró azt felelte a vevőnek, hogy ő nem megy tovább, hozza el a pénzt s akkor a tehenet odaadja.

Mialatt a vevő Biróval tárgyalt, az előbbi két ismeretlen visszajött s felvilágosítást kért. hogy a pénztárcát nem látta-e? A csalók a vevő cinkosai voltak. Biró szabadkozott, hogy nem látta, de az első szélhámos kijelentette, hogy a tárca Birónál van. Erre megmotozták az egy-ügyű parasztot s kivették a zsebéből pár száz koronát tartalmazó saját pénztárcáját. Azt átku-

tatták s nagyobb összeget vettek el Birótól. A tárcába papírt gyömöszöltek és visszaadták a szavakkal:

— Jó ember, ez nem a mi pénztárcánk.

Erre a két ismeretlen eltávozott. Biró ezalatt alkudozott a tehen vevőjével, aki azt akarta, hogy még menjen vele, de ő nem akart, mire a vevő is kerekelt oldott. Ekkor nézte meg a tapasztalatlan ember a tárcáját s látta, hogy a pénzt elvitték.

Nyomban a rendőrségre sietett s panaszt emelt a csalók ellen, akiket széles körben nyomoz a rendőrség.

Gyilkos anya és nagyanya.

A senki gyermeke.

Az esküdtszék egy szomorú ügyben ítélik ma. Két nyomorult teremés — akik közül az egyik még nyomorult is — ül a vádlottak padján: Hipszky Istvánné és az első házasságából való leánya, Králik Anna. A vád ellenük az, hogy a leánynak törvénytelen gyermekét, rögtön a szülés után megölték.

Hipszky Istvánné viceházmesterné volt s néha lakott a leánya, akinek csak fellába van s mulábat használ. Dacára a testi hibájának, Králik Anna szerzett magának egy udvarlót s ezt a szerencsét aztán drágán fizette meg. Másállapotba jutott s életet adott egy gyermeknek. Mikor az anyja Hipszky-né, meglátta a kis portyot, ráírvált:

— Vagy megöled mindjárt ezt a férget, vagy én csavarom ki a te nyakad.

Králik Anna erre fogta a gyermekét — s mint a vad szőlő — megfojtotta. A nagyanya pedig valami rongyokba csavarta a kis holttestet és — kidobta az utcára. Detektívek megtalálták a bűnösöket s a boldogtalan anyja akkor beismer mindent. Ez alapon Hipszky-né szándékos emberölésre (279. §) való felbujtás, Králik Annát pedig a 284. § szerint való gyermekölés büntetéseért helyezték vád alá.

A mai tárgyaláson, melyen Mikovich bíró elnököl és Dr Varga József kir. ügyész képviseli a közvédat, már tagad a két vádlott, a kiket tót tolmács segítségével hallgatnak ki.

Előnök Králik Anna áll az esküdtek elé s megkérdezi tőle az elnök:

— Tudja-e, hogy miért került ide?

— A gyermekem miatt.

— Bűnösnek érzi magát?

— Csak abban, hogy — szültem.

— És az ölésben?

— Azt nem tettem.

— Hát ki fojtotta meg a gyermeket?

— Én semmiről sem tudok, jóformán még a szülésről sem.

Elmondta ezután Králik Anna, hogy egy napon, ez évi március 26-án, nagy fájdalmak lepték meg. Azt hitte, hogy csak a nyomorék lába fá s kült a földre. Szinte magánkivül volt, mikor megszülte, itt a földön gyermekét.

Az elnök: De a gyerek, ugye élt?

— Nem tudod.

— Hát megse szoptatta?

— Hisz tejem se volt.

— De a gyermek, igaz-e, sirt?

— Ezt sem tudom.

Az elnök konstatálja, hogy az orvosszakértők megállapították, hogy a csecsemő élt s valaki észszerítve a torkát kezeivel, megfojtotta.

Ezután a másik vádlott, Hipszky Istvánné kihallgatása következett.

Ítélet csak délután lesz.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczeni' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Szept. 24-én prédikálni fognak a következők: A nagytemplomban Boér Károly vallásoktató lelkész, a kistemplomban 9 órakor Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész. A Kossuth-utcai templomban Szele Miklós vallásoktató, az Ispotályi templomban Papp József s.-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homok-kerti imaházban Nagy István főiskolai szénior.

— **A Fényes—Degenfeld-párbaj.** A Fényes—Degenfeld-affért ma délben a honvéd-laktanyában pisztoly-párbajjal intézték el. Degenfeld segédei kardpárbajt kívántak, mondván, hogy felük kitünő lövő. Fényes segédei viszont azt hozták fel ez ellen, hogy felük körülbelül hat-ho nap óta irógörcsben szenved, ami kardpárbajban nagy hátrányára válhatik. Minthogy a segédek nem tudtak meggyezni ennek következtében fegyverbírósgot hívtak össze, mely ma délelőtt ült össze a Házban. A fegyverbírósg pisztoly-párbajjal jmellett döntött. A feltételek ezek: 25 lépés távolság, 5 lépés avance, egyszeri golyóváltás. Fényes segédei voltak: Seress László és Gillemot Ferenc újságírók. Degenfeld gróf segédei: Edelsheim-Gyulai Lipót gróf és Vojnich Sándor. A párbaj ma negyed egy óra után folyt le a honvéd-lovassági laktanyában. Mindkét fél élt a lövés jogával. Sebesülés nem történt. Párbaj után a felek kibékültek.

— **A debreceni ref. tanító képző-intézet** ifjúságának önképzőköre 1911 szeptember 22-én tartotta alakuló gyűlését. A tisztikar a következő képpen alakult meg: Elnök: Kovács József 4. o. Alelnök: T. Kiss Lajos 3. o. Főjegyző: Boris Ferenc 3. o. Aljegyző: Tóth István 2. o. Titkár: Veress Imre 4. o. Főkönyvtáros: Törös Sándor 3. o. Alkönyvtáros: Molnár László 3. o. Pénztáros: Zöld Ferenc 4. o. — **Bírói bizottsági tagok:** Varga Miklós Horváth Béla, Nagy Kálmán 4. o. t-k és Geréb János 3. o. t. — **Választmányi tagok:** Adorján Dezső, U. Szabó Lajos 4. o. t., Kecskés József, Tóth Gyula 3. o. t., Tóth Imre, Jeszenszky György 2. o. t., Horváth József, Szentandrassy Béla 1. o. t. lettek.

— **A vérengző örültek.** Colorado Springben, Amerikában, kiszabadult örültek nagy vérengzést vittek véghez. A város nyugati részében — mint Newyorkból táviratozzák — két egymás jmellett fekvő félreeső házban kiabálást és örült kacajt hallottak. Amikor a rendőrség behatolt a két házba, azoknak összes lakóit meggyilkolva találták. Két asszony, egy férfi és három gyermek holtteste hevert a padozaton. Valamennyit fejszével verték agyon. A rendőrség szentül meg van győződve, hogy a véres tettet kiszabadult örültek követték el, akiknek azonban még nem sikerült a nyomukra akadni.

— **A vetőgép alatt.** Tegnap súlyos szerencsétlenség történt a Mezőgazdasági Gépgyárban. Krupa Mihály munkás az udvaron egy vetőgép körül dolgozott. Több társa a gépet fel akarta fordítani s nem vette észre, hogy Krupa a gép alatt van. A súlyos téher ráborult s Krupa oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba eszméletlen állapotban szállították be.

— **Katasztrofális zivatar.** Nápolyból jelentik: Tegnap délután Nápolyban, valamint a Vezuv lábánál fekvő községekben és Toredelgreco kissé távolabb eső községben heves zivatar és felhőszakadás volt, amely a vidék egy részét teljesen elöntötte. Azt hiszik, hogy öt ember életét vesztette.

— **Ártatlanul a fogságba.** Érdekes feljelentés érkezett a debreczeni kir. ügyészséghez. A panaszt Szatmárról küldte be egy Nyisztor János nevű ember, akinek kellemetlen kalandja volt Hajdudorogon, amikor ott az ország görög katolikusai tanácskoztak. Nyisztor László mint a szatmári gör. kath. egyház megbízottja jelent meg a Hajdudorogi gyűlésen. A tanácskozáson részt vett s felszólalt egyik-másik tárgynál. Mikor a terepből kijött, egy dorogi csendőr megragadta s letartóztatta. Majd mikor felvilágosítást kért, durván ráivalt s felszólította, hogy kövesse azonnal a csendőrlaktanyába, ahol majd megtudja, miért fogták el. Nyisztor nagyon megijedt s a csendőrrel a kaszárnyába ment. Itt egy szobába csukták s egy napig fogva volt, anélkül, hogy megmondták volna neki a letartóztatás okát. 24 óra mulva bement hozzá egy csendőr s kijelentette, hogy elmehet. Kérdésére választ nem kapott s azt sem tudja, hogy ki volt az a csendőr, aki elfogta. Mint-hogy az egész ügy érthetetlen előtte, a debreczeni kir. ügyészségnél személyes szabadság megszeretése és hivatalos hatalommal való vizsgálódás miatt feljelentést tett. Az ügyészség a dologról a csendőrkerületi parancsnokságot értesítette s egyben a további eljárást megindította a különös ügyben. Azt hiszik, hogy Nyisztor talán kellemetlen volt a gyűlésnek s valamelyik dorogi korifeus akarta így elhallgattatni Nyisztor, aki csak a gyűlés elmulta után utazhatott vissza Szatmárra.

— **Alföldy Károlyt** tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember 11-én megkezdődött. Beíratásokat elfogad bármely időben lakásán, Péterfia-utca 2. sz. Telefonszám 510.

— **A hütlén asszony.** Véres családi dráma történt a zalamegyei Szentmihály községben Lakatos József szentmihályi lakost pár év előtt elfogta a meggazdagosá vágya és kiment Amerikába. Elmúlt két év és Ladatos lassan-lassan megelégedett az óvilágról és arról, hogy Magyarországon hites felesége is van. Az utóbbi időben már nem is irt haza. Ezalatt a felesége elunta a várást és visszaköltözött szüleihez. Pár héttel ezelőtt Lakatos József levelet kapott falujából, amelyben hütlenséggel vádolták meg a feleségét. A levél azonban eszébe juttatta Lakatosnak a multat és pár nap mulva hazavtor lázott Amerikából. Fiumében vett egy revolvert és elhatározta, hogy kegyetlen bosszút áll a feleségén. Előbb Zákány községbe ment, ahol maga mellé véve két sógorát, áttrándult Szentmihály községben lakó feleségéhez. Amint Lakatos József kezében revolverrel behatolt a konyhába, ott találta feleségét, ennek édes anyját és felesége fivérét, Füzi Istvánt, akik természetesen megijedtek tőle s mert rosszat sejtettek, bemenekültek a szobába. Lakatos és két sógora fejszével bezúrták az ajtót s utánuk hatoltak. A szobában Lakatos három lépéssel rálött segítségért kiáltó feleségére, de a golyó célt tévesztett s a fallal furódott. Lakatos emelt oly dühbe jött, hogy a mellette álló Füzi Istvánt fejbe vágta a revolver agyával, nyomban elborította a vér és Füzi eszméletlenül esett össze. Lakatos és két segítőtársa ezalatt felfeszítették a szekrényeket, az összes ruhaféléket és egy 180 koronáról szóló takarékpénztári könyvet elloptak. Kocsira rakták azután még egy új varrógépet, több butordarabot s elmenekültek. A szerencsétlen Füzi Istvánnak néhány óra mulva oly válságosra fordult az állapota, hogy be kellett a csurgói kórházba szállítani, ahol néhány óra mulva meghalt.

— **Az osztálysorsjáték** mai huzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 100.000 koronát nyert: 40952.

30.000 koronát nyert: 87309.
10.000 koronát nyertek: 25126 10352 80359.
5000 koronát nyert: 77815.
2000 koronát nyertek: 74 2262 4008 6282 12289 18295 19303.

— **Kilencszázezer korona pornográfiaért.** Ismeretes, hogy a belügyminisztérium a rendőrséggel karöltve irtóháborút indított a pornográfia ellen. Ennek a harcnak a során most érdekes dolgot állapítottak meg. A pornográf-könyvkereskedők lefoglalt könyveiből kiderült, hogy az utolsó hét esztendő alatt közel kilencszázezer koronát vettek be azért az irodalmi metelyért, amellyel generációk gondolkodását sikerült megfertőzniük. Am ezzel a dolog még be sem fejeződött. A rendőrség minden örködése sem tudja megakadályozni a metely tova terjedését. A baj gyökere tudniillik ott van, hogy az általános tudást szolgáló könyveink nagyrészt terjengősek, unalmasan megírottak. Mindenképpen időszerű tehát az az újítás, melyet a Tolnai Világlapja szerkesztő-kiadója megvalósított, hogy nemsokára megjelenő Tolnai Világlexikonját az első sorától az utolsó betűjéig mese-, regény-, történetformában iratja meg. Száraz adathalmazok helyett szórakoztatóan tanulságos elbeszélések, novellisztikus stílusban, menten minden szürke tudakosságtól. Tartalom és illusztrációk cövegében pedig egyenest utólréhetetlen teremt. A lipcsei Brockhaus, a londoni Encyclopaedia Britannica és még néhány világhírű lexikon kiadóival szerződést kötött, amelyek értelmében ezeknek a lexikonoknak minden ékeségét, gazdagságát egyeteni-fogja a Tolnai Világlexikonban, amelynek 25 kötetében több mint harmincezer kép és melléklet és 16.000 oldal lesz. Egy-egy ilyen pompás kötésben kötött Lexikont a Tolnai Világlapja előfizetői 20 korona bolti ár helyett 3 koronáért fogják megkapni.

A költségvetés tárgyalása.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap ülést tartott, melynek lefolyásáról tudósításunk a következő:

Vásáry István előadó jegyző először a nyomdavidallalat költségvetését ismertette. E szerint a nyomdavidallalat felügyelő bizottsága 1912. évre az előző évi eredmények arányában 30000 korona nyereséget irányzott elő, amelyből 15000 koronát ad át a város házi pénztárának, 15000 koronát pedig tartalék alapjára fordít.

Kondor Kálmán főszámvevő helyettes indítványozza, hogy a nyereséget, mivel a nyomda fejlődött, 46000 koronában állapítsák meg és ehhez képest 23000 koronát adjanak át a házi pénztárnak, mert ennek ennnyibe kerülnek a nyomtatványok.

Ifj. Schwartz Vilmos felügyelő bizottsági tag kijelenti, hogy a 30000 koronát reális számítás alapján vették fel, ebből pedig 23000 koronát nem lehet a házipénztárba befizetni, mert az alapszabályok szerint csak a nyereség fele adható át a házipénztárnak.

A bizottság javaslatát elfogadták. Azután hozzászólás nélkül fogadta el a világitási vállalat költségvetését is.

A költségvetések elfogadása után áttért a bizottság a házipénztár költségeloirányzatának tárgyalására, amelyet általánosságban elfogadtak.

A részletes vitánál Aczél Géza főmérnök indítványozza, hogy a régi téglavető melletti földek jobb hasznosítására utasítsák a tanácsot, mert nem helyes, hogy e jó területet néhány kisgazda részére engedjék át s oda telepek építését engedjék. Legcélszerűbb volna, ha a város ott maga tejjgazdaságot létesít, ami által sok

Taft elnök erről Calamascoban (Michigan) egy banketten értesült, ezt mondta: Nagyon cs lódtam!

Bagrow a birái előtt.

Budapest, szept. 22. Kiewből táviratozzák: Stolypin merénylője, Bagrow fölött holnap ítélkezik a hadbíró. It említi meg, hogy Szabasztopolból érkezett távirat szerint Miklós cár meglátogatta a Svjati-Efstasij, Pantelejmon és Joann-Szatoust páncélosokat. A legénység a cárt viharos hurrá-kiáltásokkal üdvözölte.

A spanyolországi forradalom.

Bilbao, szept. 22. A vidéket bejáró bujtogató bandákat a csapatok szét-szörták.

Valencia, szept. 22. A forradalmárok bandája a gardiai herceg palotáját felakarta gyújtani, de e szándékot meg-husították. Egy másik banda kifosztotta a városi pénztárakat.

Madrid, szept. 22. Már csak a bércoksisok allanak sztrájkban. A munka megkezdésére 24 órai határidőt adtak nekik azzal a fenyegetéssel, hogy különben elvonják tőlük az engedélyt. Canelajas miniszterelnök este a királyi palota elhagyásánál s sajtó képviselőinek kijelentette:

— Uraim, örömmel jelenthetem önöknek, hogy a sztrájk mindenütt be van fejezve.

Az irországi vasutassztrájk.

Dublin, szept. 22. A vasutasszövetség végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy az ir vasutakon ez általános sztrájkot proklamálja. A vasutasok sztrájkjának megakadályozására irányuló tárgyalások egész nap tartottak. A vonatok száma a Greath Southern-vasuton emelkedik. A vasutársaság arról panaszkodik, hogy a munkára hajlandókat megfélemlítik és bántalmazzák.

Obstrukció a hágai kamarában

Hága, szept. 22. A kamara mai ülésén Terlaan szocialista képviselő egy órán át folytatta obstrukciós beszédét. Kijelentette, hogy anélkül, hogy a napirendről letérne, még órákig folytathatná beszédét. De csak megakart mutatni, minő eszközökkel rendelkezik a kisebbség, hogy megakadályozza a többséget abban, hogy rákényszerítse a kisebbségre az akaratát. A szocialisták azonban ma nem akarnak a valóságos obstrukció terére lépni és hálásak volnának, ha a többség ismét megteremtené az együttműködés lehetőségét. Ezután a szocialista képviselők még két szavazást provokáltak azon javaslatokról, hogy bizonyos tervezeteket a szekciók vizsgáljanak meg. Az ülés vége után Lohman keresztény történelmi képviselőt az utcán az összegyűlt szocialisták fütty-szóval fogadták. Miután a tömeg magatartása fenyegetővé vált, a csendőrség kivont karddal szórta szét a szocialistáda'okat éneklő tömeget.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Asszonyok bünszövetsége. Annak idején feltűnést keltett, hogy egy hadházi asszonyokból álló tolvajbanda állandóan fosztogatta a debreceni és hadházi kereskedőket. A bandát leleplezte a csendőrség. Tajai voltak a bünszövetségnek: Ungvári Jánosné, B. Nagy Józsefné, és Szabó Istvánné. Az asszonyok ahol csak tehették mindenütt loptak. A vizsgálat során beismerték tetteiket s az eljárás megindult ellenük. Tegnap tárgyalta az asszonyok ügyét a debreceni törvényszék s Ungvári Jánosnét 5 havi, B. Nagy Józsefnét és Szabó Istvánnét 1—1 hónapi fogházra ítélte. A vádlottak s a kir. ügyész felebbezést jelentettek be.

§ Vojtha Antal pörújítása. A budapesti esküdtbírókörülbelől egy évvel ezelőtt meghozta a zítéletet özvegy Haverda Boldizsárné meggyilkolásával gyanúsított Haverda Mária, János Aladár és Vojtha Antal bűnügyében. Ez már a harmadik esküdtszék volt, amely végre ítéletet mondott s ítéletét a Kuria is jóváhagyta. Haverda Mária, mint fölbujtó tizenkét évi fegyházat, János Aladár mint tettes tíz évi fegyházat és Vojtha Antal mint bűnszövetség tagjaként nyolc évi fegyházat kapott. Vojtha Antal, aki a sponri fegyházban szenvedte el a rászabott büntetést, sehogy sem tudott megnyugodni s újrafölvételi kérelemmel járult a budapesti büntetőtörvényszék elé. A kérelemben a tanuknak egész légiójára hivatkozott, akikkel mindenféle körülményt óhajtott bizonyítani, hogy ártatlanságáról meggyőzze a bíróságot. A bíróság azonban a kérelmet visszautasította s határozatát már közölte védőjével és a soproni fegyházban Vojtha Antallal.

§ A mezőőr büne. A debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa előtt súlyos testisértés büntetével vádolva állott Pál Kovács Gábor mezőőr, aki Sternberg Lajos kereskedővel pár hónap előtt összeszólalkozott s e közben fegyverével fejbe vágta. Sternberg 3 hétig ágyban feküdt. A bíróság Pál Kovács Gábort e tetteért 7 hónapi börtönre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

— Déli zárlat. —

Szeptember 22.

Az árak 50 kilogrammonként	
buza okt.	11.78—11.76.
buza ápr.	12.05—12.02.
rozs okt.	10.17—10.15.
zab május.	— — — — —
zab okt.	9.50—9.42.
Tengeri szept. 1911	— — — — —
Tengeri máj. 1912.	8.33—8.34.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 839.25, Osztrák hitelrészvény 642.50.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

— Ah be jó ez! Ugy általjárja a lelkemet ez az édes melegség! Ugy huzza fel lelkemet magához. Ah be jó ez! A lélek magába szítja az édes napsugarakat! És öröklően öitökké ott lehetni, e fényes, ragyogó világban és onnan alá-nézni a szerettekre és imádkozni értük a Megváltóhoz! Oh be édes, édes ez — gondá; és azután meg egy gyöngye fohász emelkedett ki kebeléből, azután elhallgatott, szemei féig bezáródtak, a szende mosolygás azonban még tovább is ott maradt ajkai körül és a napsuga-

rak még fényesebb koszorukban fonódtak össze fehér arca körül.

A körülte állók szótlanul merengtek e megvilágosodott halovány szép arcra, melyről most mind eltűntek volt a hosszú szenvedés redői és fiatalos színt öltött. Azt gondolták, ismét elszenderült és nem mertek fenhangon zokogni, nehogy felköltsék. Csak mikor hűsöl a vissza nem fojtható fájdalom hangos sirásban tört ki és Magda asszony még mindig csendes nyugodtan aludt és mikor édesanyja kezét szívéhez szoritva, a kezeket hidegnek és merevnek találta; csaka, kkor tudta meg, hogy midőn a napsugarakét des melegét beszívta, akkor szabadult meg lelke a földi élettől.

Meghalt.

Csak Kupecz nem tudta elhinni, hogy felesége őt elhagyta.

Az emberek már a temetési készülétekhez fogtak és ő még mindig azt hitte, hogy felesége csak alszik és még fel fog ébredni. Egyszerre fel fog ébredni és egészséges lesz és akkor ő is jobban lesz.

És mikor a koporsót a temetőbe vitték és felesége földi maradványát egy mély gödörbe eresztették alá és aztán sok, sok földet töltöttek bele abba, és többé kétkednie nem lehetett, hogy felesége nincsen többé a földön, akkor ott a temetőn, a sok kesergő ember szeme láttára bösz haraggal emelte fel ököibe szorított kezét az égre, fogcsikorgatva kiáltván:

— Isten! Isten! Még azt is sokallottad tőlem! Még őt is elvetted! Mit akarsz én tőlem!

És ezzel ott hagyta a kesergő embereket és ment, barangolt, maga sem tudta, merre és hová.

Hová tűnt Kupecz Mihály álmodott boldogsága?!

XXXVII.

Hová tűnt Kupecz Mihály álmodott boldogsága?!

Ott áll a szép ház, hat oszlopon nyugvó tornáczával, a falu közepén és a hová a szem csak fordul, minden felül a munkás szorgalom' és jólét mosolyog feléje. A tágas udvaron sok aprómarhas zertesélylyel kényelmesen sétálgat; a terjedelmes ólak különféle szép jószággal vannak tele; a házalján nagy takarmányos kazlak meredeznek, alig megkezdve, noha tavasz derekán vagyunk már és nem sokára az ujat takarítják be; a pajtából a cséplők hangzatos dobogása hallik és ez így fog tartani aratásig; és mindez Isten áldásának Kupecz Mihály urom nem tud örülni!

A nagy gazdaság körül számos ember van elfoglalva mindig.

Az egyik szekér jó, a másik meggy; az egyikről lehánynak, a másikra felraknak valamit. Most a lovakat viszik itatásra: majd a marhát eresztik ki azzal dvarra, hogy kifickándozza magát; majd meg a juhász jó nagy kampós bottal kezében, új báránnyal a nyaka köré kerítve, amely jó lesz husvétra; ezt még az öreg Kaczola Panna váltja fel, aki vaját, turót hoz a pusztáról és az így megy egész nap és egy nap olyan, mint a másik.

Szemlétomást növekedik a gazdaság, gyarapodik a boldogság e házban és Kupecz Mihály mindez Isten áldásának nem tud örülni!

A gazdagságban mindennün meglátszik, hogy éber ész, fiatal erő és gondos iparkodás viszik a kormányt.

Az udvaron csin és takarékoság; a ház előtt kis virágkert új lécsövénygel beszegezve a sövény tövében pedig zöldelő verőcze-indák kapaszkodnak felfelé. A virágok még nem nyíltak ki ugyan, de a szép rendekben felszóllott ágyak mutatják, hogy szerető szív jelölte meg, melyik virág hol diszlik legszebben.

Főmunkatárs:

VOITH GYÖRGY ZOLTÁN.

LAPP HENRIK
MÉLYFŰRÁSOK
 magyar részvénytársasága
BUDAPESTEN

Iroda: v. Bóthory-utca 3. | X. Kőbányai út 4.
 Gyár: Telefon: 11476 (interurban) telefon: 15772

ELVÁLLAL
MINDENMŰ FŰRÁSOKAT
 a legnagyobb mélységig
 minden célra

Gyárt és javít
MÉLYFŰRÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT
ÉS ESZKÖZÖKET.
 Legjobb referenciák!

Eladó téglá !!

Hogy a be lott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzem-képességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánat a árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mező-gazdasági r.-t. Nyirbátor.

Modern utcai

három szoba,

előszoba,

konyha, éléskamara és mellékhelyiségekkel

vizvezeték és villanyvilágítással berendezve

November hó 1-sejére kiadó.

Darabos-utca 7. szám.

A legjobb saját készítményü

cipők és csizmák

jutányos áron beszerezhetők :

Csapó-utca 19. sz. alatt

Mező Gábornál.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papírárunk

u. m.:

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerék, irodai és

Levélpapírok,

üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

HOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piac-utca 12. sz.

(volt Stenczinger-ház.)

Izléses

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Eladó must. Az I. számú gazdasági népiskola telepén, folyó hó 29-én, 6-8 hektó must lesz eladó. Az iskola szőlője bármikor megnezhető, Mikepércsi-ut 10. szám.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Órajavitások gyorsan és pontosan készülnek Ápródy-nál Piacz- 12. szám (Stenczinger-ház.)

Hajgyűrűket és karpereczeket készítőket jelentkeznek a punk kiadóhivatalban

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó. Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malomköz 5. sz.

Zongoraórákat ad felelőség mellett gyakorlott, lelkiismeretes urnó kezdőknek és haladóknak. A zene tanárnő garantálja a tanítvány elvállalása esetében a sikert: kitűnő módszere mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a legelhanyagoltabbul tanítottoknál a legrövidebb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Derekvarrőleányok állandó alkalmazást nyerneek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kölcsey-utca 22.

Kifutó fia lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Tanuló fizetéssel felvétetik Ápródy József mű-óránál Piacz-utca 12. szám. (Stenczinger-ház.)

10 krajczár egy iskolai könyv bekötetése

HOROVITZ ZSIGMOND papirkereskedésében Piacz-utca 12. sz.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

EGERBEN a melegs uriház eladó. Bővebbet Balogh Örnagnál, honvéd-kórházban Budapest. Ügynökök díjaztatnak.

Legpon-
tosabb **Órák**
legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órák és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióküzlet
Szent-Anna-utca 2.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Griftner Lajosnál, Tokajban.

Saját szabadalmazott gőzgéppel
poloskairtást felelőséggel
ugyszinte **lakások** pormentesítését
is, villany porszívó géppel elvállalom.
KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.
Parkett-kefelést villany parkett-géppel
szolid árban vállalkoz. Telefon 878. sz

Eltünteti a szeplőt,

CSORBA-féle

májfoltot, arcbőrráncosodást, bármiféle kiütéseket és hajhulást okozó gombásodást a

ORGONA-CRÉM ára 1 kor.
ORGONA-POUDER „ 1 kor.
ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
ORGONA-HAJVIZ „ 1'20 kor.
ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények artalmas anyagokat nem tartalmaznak. Kapható minden gyógyszertárban és az egyedüli készítőnél CSORBA JANOS gyógyszertárban KECSKEMÉTEN.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Arroba Wine Compagne

WIEN.

Közvetlen behozatal!

Elsőrangú beszerzési forrás!

Ajánlja garancia mellett nagyon finom, ő, raktározott, spanyol és portugáli tiszta és valódi bcrát, különösen pedig

Gyógy- és Csemegeborait

MALAGA, MADEIRA, SHERRY, PORT, MARSALA
LACRIMAE-CHRISTI, WERMOUTH ÉS COGNAC-JAIT.

Eladás literes és félliteres üvegekben eredeti áron.

Poharanként kapható Debreczenben, Ifj. Weichinger Károly Hungária kávéházában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Városliget körút 68.

Által a legújabbosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalozók, löhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kéveköltő-aratógépek, szénagyújtók,
széna- és szalmaszéjtők, boronák, sorvetőgépek,
Planet jr. kapálók, kukorica-morzsológok, szecská-
vágók, répavágók, darálóok, őrlőmalmok, egye-
temes székelyek, 2- és 3-vasú ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Laczka László urnál Debreczen.